

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ส่งผลให้สังคมโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กลายเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ดังนั้นประเทศไทยต้องมีศักยภาพในการแข่งขันและยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง คุณภาพของคนจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตและสามารถแข่งขันในยุคแห่งสังคมสารสนเทศกับนานาประเทศได้อย่างสร้างสรรค์ มนุษย์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศต่าง ๆ สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของการใช้เหตุผล ดังนั้นกระบวนการคิดจึงเป็นหัวใจสำคัญอย่างมากในการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าถึงความรู้และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต (กรมวิชาการ. 2544 : 2-5) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 มาตรา 23 และมาตรา 24 ที่ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม อีกทั้งต้องฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งสามารถกระทำโดยผ่านกระบวนการให้ความรู้ที่แบบยืด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งในด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 41)

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบระเบียบมีแบบแผน สามารถคิดวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วน รอบคอบ ทำให้สามารถคาดการณ์ วางแผนและแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้แล้วยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนงานศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ให้สมบูรณ์ มีความสมดุลทั้งทางร่างกายจิตใจ สติปัญญาและอารมณ์ สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

คณิตศาสตร์มีลักษณะเป็นนามธรรม มีโครงสร้างซึ่งประกอบด้วย คำนิยาม บทนิยาม สัจพจน์ ที่เป็นข้อตกลงเบื้องต้น จากนั้นจึงใช้การให้เหตุผลสร้างทฤษฎีบทต่าง ๆ ขึ้นและนำไปใช้อย่างเป็นระบบ มีความถูกต้องเที่ยงตรง คงเส้นคงวา มีระเบียบแบบแผน เป็นเหตุเป็นผล และมีความสมบูรณ์ในตัวเอง จึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและความสัมพันธ์ เพื่อให้ได้ข้อสรุปและนำไปใช้ประโยชน์ คณิตศาสตร์มีลักษณะเป็นภาษาสากลที่ทุกคนเข้าใจตรงกันในการสื่อสาร สื่อความหมายและถ่ายทอดความรู้ระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ (กรมวิชาการ. 2544 : 2)

ผลของการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2550 โดยการจัดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศพบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.66 และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ประจำปีการศึกษา 2550 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.92 ในการประเมินครั้งนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านสังข์สงยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 27.50 จากข้อมูลการรายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่กล่าวมาทำให้ทราบว่า การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. 2551 : ไม่มีเลขหน้า)

จากจุดที่ต้องพัฒนาดังกล่าว การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำมาใช้ การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) ซึ่งมีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) เรียกว่า Cognitive constructivist และทฤษฎีของวิกทอทสกี (Vygotsky) ซึ่งเน้นเกี่ยวกับบริบททางสังคม เรียกว่า Social Constructivist แนวคิดนี้มุ่งเน้นการสร้างความรู้มากกว่าการรับความรู้โดยเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวของผู้เรียน โดยมีผู้เรียนเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีมาก่อน โดยพยายามนำความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ตนพบเห็นมาสร้างเป็นโครงสร้างทางปัญญา (Cognitive structure) หรือเรียกว่า สคีมา (Schema) โครงสร้างทางปัญญาของบุคคลจะมีการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการดูดซึม (Assimilation) ซึ่งเป็นการนำสิ่งแวดลอมภายนอกหรือความรู้ใหม่เข้ามาไว้ในโครงสร้างทางปัญญาของตนเอง ในการรับสิ่งแวดลอมหรือ

ความรู้ใหม่โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมหรือสติมาของตนเอง เพื่อให้โครงสร้างทางปัญญาของแต่ละบุคคลเข้าสู่สภาพสมดุล (Equilibrium) หรือเกิดการเรียนรู้ที่ตนเอง (สุมาลี ชัยเจริญ, 2545 : 237)

การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยการนำคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ และระบบสัญลักษณ์ของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (Media Symbol System) ที่มีลักษณะเป็นข้อความหลายมิติมานำเสนอผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งอาศัยหลักการนำเสนอแบบไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) ประกอบด้วยข้อมูลเป็นโหนดหลักโหนดย่อย สามารถเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เรียกว่า ไฮเปอร์ลิงก์ (Hyperlink) ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งข้อมูลอีกมากมายบนเครือข่ายที่เป็นสื่อหลายมิติซึ่งสามารถนำเสนอได้ทั้งข้อความ เสียง ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และยังสามารถเชื่อมต่อกับแหล่งข้อมูลหลายๆ แหล่ง มีความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล เป็นการนำเสนอที่เรียนที่น่าสนใจ ด้วยคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายดังกล่าว สามารถที่จะนำมาประสานร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเรียกว่าสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายที่พัฒนาตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ที่เน้นกระบวนการคิดและมีเหตุผล ฝึกให้คนคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิด การคำนวณ สามารถนำคณิตศาสตร์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพต่อไป (สุพรรณษา สารพล, 2550 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมปอง ศรีภิรมย์ ที่ว่าการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ เนื้อหาที่เป็นปัญหาสำหรับครูผู้สอนและนักเรียนในระดับประถมศึกษา คือ โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เนื่องจากลักษณะของเนื้อหามีความซับซ้อน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ช่วยให้ครูเข้าใจถึงความคิดที่นักเรียนใช้และรู้วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน จากผลสะท้อนเกี่ยวกับการจัดกระทำกับสื่อรูปธรรม การถามตอบผ่านกระดานสนทนา และการแบ่งกลุ่มย่อยในการแก้ปัญหา (สมปอง ศรีภิรมย์, 2549 : 2-3)

ผลการประเมินมาตรฐาน โรงเรียน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ปีการศึกษา 2549 พบว่าครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับพอใช้ การจัดกิจกรรมการสอน

ของครูยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย กิจกรรมไม่สนองต่อความสนใจของนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนค่อนข้างน้อย นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับพอใช้ นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับพอใช้ แนวทางในการปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ คือ ครูผู้สอนจะต้องปรับวิธีการสอนให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเน้นกระบวนการคิดอย่างมีระบบ มีเหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และรู้จักการแก้ปัญหาด้วยตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามระบอบประชาธิปไตยเป็นการพัฒนาทักษะพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในสังคม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2549 : 25) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการนิเทศและติดตามผลของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ที่พบว่า การจัดกิจกรรมการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ครูใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย สาธิต และยกตัวอย่างบนกระดาน ตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เน้นการถ่ายทอดความรู้จากตำราเรียน ไม่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ การใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมประกอบการอธิบายและการจัดกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนคิดหรือแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการมีค่อนข้างน้อย ขาดการนำเหตุการณ์หรือปัญหาในชีวิตประจำวันของนักเรียนมาเรียนรู้ จึงทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ทำให้นักเรียนไม่เห็นคุณค่าของการเรียนคณิตศาสตร์ จึงไม่ตั้งใจเรียนส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ค่อนข้างต่ำ (โรงเรียนบ้านสังข์สงยาง. 2551 : ไม่มีเลขหน้า) และจากรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของโรงเรียนบ้านสังข์สงยาง ปีการศึกษา 2548 – 2550 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 56.86 , 66.61 และ 66.38 ตามลำดับ (โรงเรียนบ้านสังข์สงยาง. 2551 : ไม่มีเลขหน้า) ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ คือ ร้อยละ 75 (โรงเรียนบ้านสังข์สงยาง. 2550 : 25)

จากหลักการ เหตุผลและสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ประกอบกับสภาพปัจจุบันโรงเรียนบ้านสังข์สงยาง ตั้งกีดสำนักงานพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 170 หมู่ 15 ตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นโรงเรียนที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด 198 คน มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ห้องเรียน และ

มีเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งได้ติดตั้งระบบเครือข่ายพร้อมใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นจำนวน 40 เครื่อง โดยได้รับงบประมาณจากการจัดคำป่าการศึกษา ในปีพ.ศ. 2549 ทำให้ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะออกแบบและพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อที่จะนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่าย ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะและกระบวนการคิดในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และคุณลักษณะของคนตามที่ชาติต้องการ คือ รู้จักคิดเป็น รู้จักทำเป็น รู้จักแก้ปัญหาเป็น ตลอดจนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อประเมินคุณภาพของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่พัฒนาขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่พัฒนาขึ้น โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 75
4. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหาของผู้เรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่พัฒนาขึ้น สูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนบ้านสังข์สงยาง กำหนดไว้คือร้อยละ 75

2. ผู้เรียนที่เรียนด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่พัฒนาขึ้น มีทักษะการแก้โจทย์ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านสังข์สงยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 32 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง บทประยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.2.2 ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้ด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหากุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง บทประยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

4. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัยในครั้งนี้ อยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 12 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมเวลาในการทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วย

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง บทประยุกต์ ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการพื้นฐานในการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ คือ (ศุมาลี ชัยเจริญ, 2551 : 251 – 271)

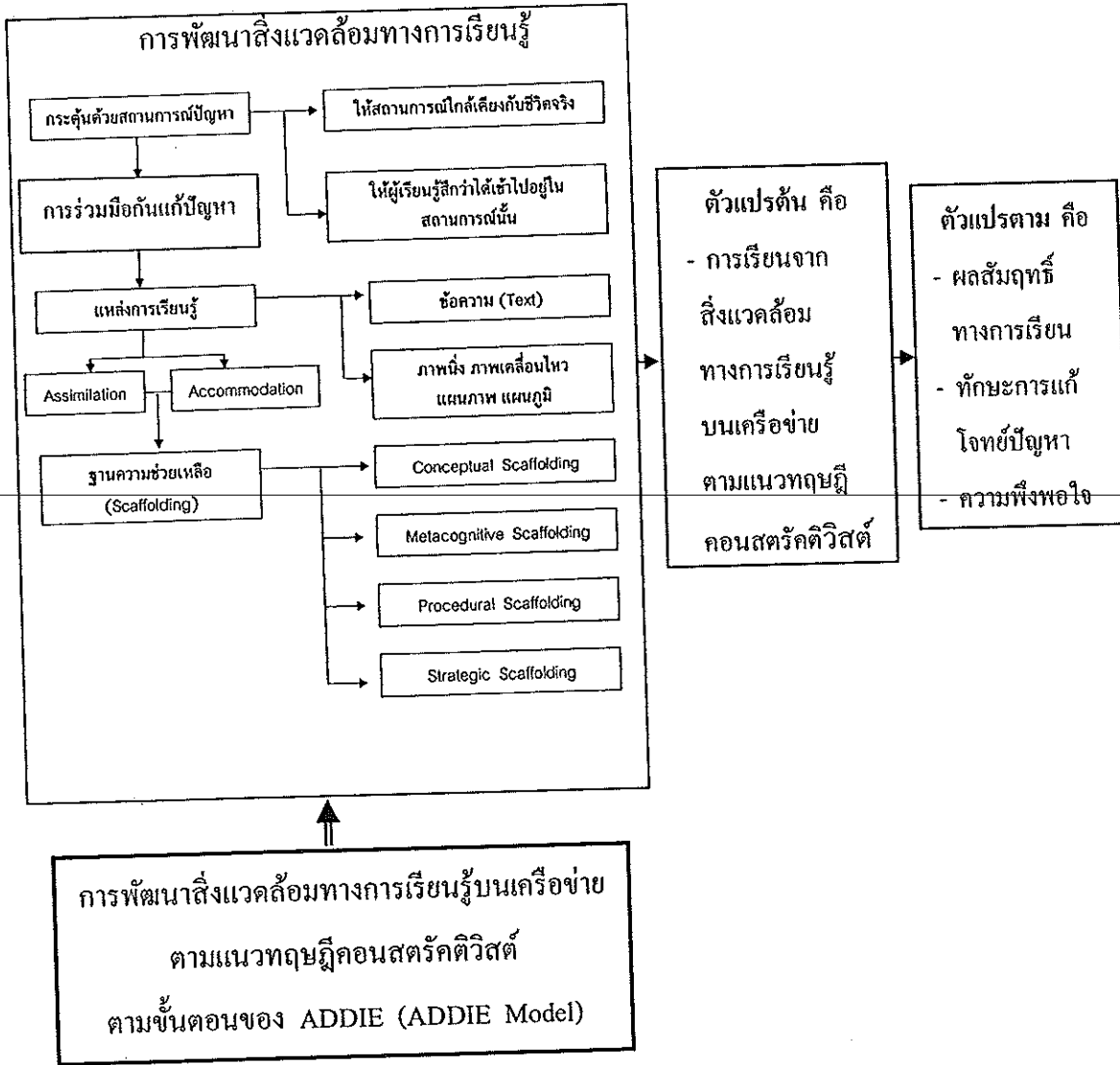
1. กระตุ้นด้วยสถานการณ์ปัญหา (Problem Base)

2. การร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaboration)

3. แหล่งการเรียนรู้ (Resource)

4. ฐานความช่วยเหลือ (Scaffolding)

สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

การพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์นี้ ดำเนินการตามขั้นตอนของ ADDIE Model ซึ่งจำแนกออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ (มนต์ชัย เทียนทอง.

2548 ก : 131)

1. การวิเคราะห์ (Analysis)
  - 1.1 การศึกษาข้อมูล
  - 1.2 การรวบรวมและสรุปข้อมูล

2. การออกแบบ (Design)

2.1 การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1.1 สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎี

คอนสตรัคติวิสต์

2.1.2 แบบทดสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.3 แบบทดสอบที่ใช้วัดทักษะการแก้โจทย์ปัญหา

2.1.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน

2.2 การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การพัฒนา (Develop)

3.1 สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎี

คอนสตรัคติวิสต์

3.2 แบบทดสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 แบบทดสอบที่ใช้วัดทักษะการแก้โจทย์ปัญหา

4. การทดลองใช้ (Implementation)

4.1 การทดลองใช้ขั้นต้น (Alpha Test)

4.2 การทดลองใช้กับกลุ่มย่อย (Beta Test)

5. การประเมินผล (Evaluation) มีการประเมินผลทุกขั้นตอนเพื่อปรับปรุง

เขียนรายงานสรุปผลและพัฒนาต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ หมายถึง วิธีการ (Methods) ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่ประกอบไปด้วยสถานการณ์ปัญหา แหล่งเรียนรู้ ฐานความช่วยเหลือ และร่วมมือกันแก้ปัญหา ที่พัฒนาขึ้นตามหลักการและคุณลักษณะของสื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) เพื่อสนับสนุนการสร้างความรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นหลัก

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนจากการประเมินนักเรียนหลังจากเรียนเนื้อหาโดยการใช้สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง บทประยุกต์ จบแล้วโดยพิจารณาพัฒนาการด้านความรู้ของนักเรียนจากคะแนนความสามารถของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน โดยเทียบกับเกณฑ์

3. เกณฑ์ หมายถึง เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หรือเป้าหมายที่โรงเรียนบ้านสังข์สงยาง กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 75 (โรงเรียนบ้านสังข์สงยาง. 2550 : 25)

4. คุณภาพ หมายถึง ผลการประเมินสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนว ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญได้ผลลัพธ์ระดับดีขึ้นไป

5. ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา หมายถึง คะแนนที่ได้จากการกระทำแบบทดสอบวัด ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง บทประยุกต์ฯ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดย ผู้เรียนมีความสามารถ 3 ด้าน ดังนี้

5.1 ความสามารถในการทำความเข้าใจปัญหาหรือวิเคราะห์ปัญหา คือ ความสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่โจทย์ต้องการทราบคืออะไร สิ่งที่โจทย์กำหนดให้มีอะไรบ้าง

5.2 ความสามารถในการหาวิธีแก้โจทย์ปัญหา คือ ความสามารถในการบอกได้ว่า จะใช้วิธีการใดในการแก้โจทย์ปัญหา

5.3 ความสามารถในการคำนวณเพื่อตอบปัญหา คือ ความสามารถในการใช้ ความรู้ทางคณิตศาสตร์มาคิดคำนวณหาคำตอบของโจทย์ปัญหา

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ทำที่ ความคิดเห็น หรือ ทศนะของผู้เรียนที่มี ต่อสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ กลุ่มสาระการ เรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง บทประยุกต์ฯ ประกอบด้วยความคิดเห็นด้าน ต่าง ๆ ดังนี้ คือ

6.1 ด้านคุณลักษณะ

6.2 ด้านเนื้อหา

6.3 ด้านการออกแบบ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้เรียนที่เรียนด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎี คอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง บทประยุกต์ฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและมีทักษะการแก้โจทย์ปัญหาสูงขึ้น

2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่าย ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป